

Verste natur-skadeår siden 1992

2011 var det verste naturskadeåret på nesten 20 år. Den statlige naturskadeordningen har så langt fått melding om cirka 3.000 saker fra fjoråret. Dette er tre ganger mer enn gjennomsnittet de siste ti årene. Anslått skadeomfang er på vel 280 millioner kroner. Fortsatt rapporteres det om mange skader som meldes inn etter stormene i november og desember. 2011 startet som jubileumsår for Naturskade-loven som fylte 50 år, men gikk ut som et rekordår for naturskader.

– Ikke siden nyttårsorkanen på Vestlandet i 1992 har vi sett et slikt omfang som det vi nå ser avtegner seg fra 2011, sier seksjons-sjef Gunn Eide i Statens naturskadefond.

Mer omfattende. De siste ti årene har statens naturskadeordning i gjennomsnitt hatt 1.050 erstatningssaker årlig. – Skadene er også mer omfattende det siste året. Vi ser at gjennomsnittsutbetalingen øker fra 70.000 til rundt 90.000 kroner, sier Eide.

Stormflo og flom har vært hyppigste årsak til naturskader i Norge gjennom de siste 30 årene.

De mest omfattende hendelsene var pinseflommen i Hedmark/Oppland, flom i Gaula/Sør-Trøndelag og stormene Berit og Dagmar som særlig gjorde skade langs kysten i vest og nordover.

Dagmar. Knappt 1.300 skader er meldt inn til naturskadeordningen etter pinseflommen fra Oppland og Hedmark, med et foreløpig erstatningsoverslag på vel 120 millioner kroner. Bare fra Midt-Gudbrandsdal er det meldt over 500 saker.

Holtålen i Sør-Trøndelag ble i august rammet av flom i Gaula. Rundt 200 erstatningssaker er varslet til naturskadefondet, med et kostnadsoverslag på om lag 16 millioner kroner.

I begynnelsen av januar er det rapportert om over 900 saker til naturskadefondet som følge av stormene Berit og Dagmar. Det er anslått at skadeomfanget er på over 80 millioner kroner. ©NTB

EØS-AVTALEN

Europautredningen mobiliserer neppe til ny nasjonal strid. Slikt kommer først når EU vil kreve mer av det rike «utenforlandet».

Motkultur i motbakke

Utenriksminister Jonas Gahr Støre fikk i går utredningen «Utenfor og innenfor» i hendene: Over 900 sider – «Knausgård-tykkelse» – med endevenning av EØS og alt norsk avtaleverk med EU.

For deler av nei-siden har denne utredningen vært et slags håp om ny europadebatt. Men fra Sp-toppen var lyden spakere alt på morgenvisten i går.

I NRK-radio gjentok ikke Liv Signe Navarsete sin tøffe retorikk om at «folket» var blitt lurt i EØS-saken. Utredningen om avtalen serverer drøsevis av eksempler på et demokratisk underskudd i flommen av EØS-direktiver. Men heller ikke for motstanderne er bildet helt svart-hvitt.

Tredel EU. På Litteraturhuset presenterte utvalgsleder Fredrik Sejersted analyser om et avtaleverk som påvirker «alle sider av samfunnet» og en europeisering av norsk politikk som er «omfattende».

En tredel av alle norske lover er endret mens vi har hatt EØS-avtalen. Og Norge fremstår dessuten som tre fjerdedels EU-integrert.

Akkurat nå har vi et rødgrønt regime, før dette et blågulgrønt. Og bare fem år etter EØS-avtalen kom, regjerte nei-partiene, «Bondevik 1», på grunnlag av avtalen.

For alle regjeringer har avta-

ANALYSE

Per Anders Hoel

len ligget i bunn for hverdagspolitikken. Siden 1992 har det vært 287 ulike EØS-voteringer i Stortinget – 265 av dem enstemmige. Som Sejersted konkluderte: «Det er ikke mulig å se noe brudd fra regjering til regjering». Landbruksområdet er blant de sektorene der Norge er

«Mediedekningen er fallende, kunnskapen dårlig»

blitt mer koblet på avtalen enn forutsatt.

Men Norge er nødvendigvis ingen euroslove. På mange områder gir EØS-avtalen oss likevel et «betydelig handlingsrom».

Alko-eksempelet. Et eksempel er alkoholpolitikken, av noen

dømt nedenom da EØS trådte i kraft. Enkelte eksperter spådde Vinmonopolets død.

Selv om alkohol er blant de områdene som har gitt flest tvister mellom Norge og EU, mener utvalget at Norge fortsatt har et «betydelig nasjonalt handlingsrom» til å føre en restriktiv politikk.

Og på enkelte områder har direktivpakker forbedret Norge, og det gjelder blant annet i miljøpolitikken.

Slapp folkeinteresse. Et klart flertall i utvalget fastslår at EØS-avtalen alt i alt har gitt Norge en mer ambisøs miljøpolitikk enn det politiske flertall i Norge ville ført utenfor.

Men det norske folks interesse for europapolitikk er svekket: Mediedekningen er fallende, kunnskapen dårlig.

En tredel av folket oppgir at kjennskapen til EØS er «svært eller nokså dårlig». Og så mye som halvparten av innbyggerne innrømmer dårlige kunnskaper om Schengen-samarbeidet.

Stortingsmelding kommer. Utenriksminister Støre mottok utredningen foran en sprengfull sal av jusfolk, grått byråkrati, aktivister av ulik årgang, studenter, presse, politikere og utvalgsmedlemmer. Han møtte ingen tung motkultur.

Regjeringen vil gjøre stortingsmelding av utvalgsarbeid-

det. Ikke bare eurokrisen, men også en slik melding gir dermed anledninger til mer hjemlig europadebatt.

Men dagens EØS-motstandere opptrer ikke lenger så kampporientert. Mandag møtte aksjonen «Alternativer til dagens EØS-avtale» pressen, men de varter ikke opp med tunge skremselbilder.

Motkulturen til EØS-avtalen er i motbakke. Selv innenfor Senterpartiets kjernelandskap er avtalen god på ett vis: Fri flyt av arbeidskraft er ganske nødvendig for byggefirmaer og landbruksindustrien i norske distrikter. Uten kjapp og billig utenlandsk arbeidskraft, betydelig trøbbel.

Sprengstoff. Den virkelige prøven for norsk Europadebatt kommer utenfra: EU kaver ennå med eurokrise – og har varslet sin egen utredning om «rike Norge» og resten av EØS-samarbeidet.

Vil prislappen for deltakelse øke? Må vi i fremtiden dele forhandlingsbord med Serbia, digre Ukraina og andre ikke-medlemmer? Må vi dele flere ressurser?

Da kan europadebatten ta fyr. Og disse ukenes EØS-debatt vil fortone seg som en litt slapp studiesirkel.

Per Anders Hoel
journalist
per.anders.hoel@vl.no

GJØR KLAR SLOTTETS SKATTER

■ Det var svært nervøs stemning da den staselige kroningsvognen fra 1906 ble løftet flere etasjer opp og inn i hovedsalen i Kunstindustrimuseet i Oslo i går. Der skal publikum kunne beundre den fra 16. februar når utstillingen «Kongelige reiser 1905-2005» åpner. Det er 60 år siden sist vognen har vært vist offentlig. Kroningsvognen ble heist på plass i Kunstindustrimuseet i Oslo i går ettermiddag. Vognen skal være en del av utstillingen i forbindelse med kong Harald og dronning Sonjas 75-årsdager i 2012.

Kroningsvognen ble løftet inn i Kunstindustrimuseet i går.

Foto: Terje Bendiksbj / Scanpix